

Muhu valla 2025. aasta eelarve lühiülevaade

Muhu valla 2025. aasta eelarve prioriteedid on kajastatud Muhu valla eelarvestrateegias 2025–2028, mis on kinnitatud Muhu Vallavolikogu 16.10.2024. aasta määrusega nr 45. Eelarvestrateegia aluseks on Muhu valla arengukava 2035, mis on kinnitatud Muhu Vallavolikogu poolt 19.06.2024. aasta määrusega nr 43. Eelarves on planeeritud põhitegevuse tulude kasvuks 8,0%, põhitegevuse kulude kasvuks 5,4%, samas suurusjärgus on ka personalikulude kasv.

Valla prioriteedid 2025. aastal

- * Spordihalline rekonstrueerimine, jätkub ka aastal 2026
- * Koolimajas inva WC rajamine ja ventilatsiooni parendamine (jätkutegevus)
- * Haridusasutuste IT juhtimismudeli jätkuprojekt, algas 2024. aastal
- * Valla teede ehitus ja rekonstrueerimine
- * Muuseumi hoonete remont
- * Hajaasustuse programmi laekuvate projektide toetamine
- * Hellamaa–Liiva kergliiklustee projekteerimine
- * Võiküla munakivitee projekteerimine
- * Kesselaiu tööpaadi soetamise toetamine
- * Muhu Päästemaja projekteerimine
- * Liiva pumptracki raja arendamine
- * Muhu Merepääste uue aluse soetamise toetamine

Eelarve koostamisel jälgitakse põhitegevuse tulemit, et oleks võimalik katta võetud laenukohustuste tasumist ja suuremate investeeringute teostamist. Oluline on jälgida laenukoormuse suurust, hoida seda võimalikult madalal ning seadusega lubatud piirides. 2025. aasta põhitegevuse tulemiks on planeeritud 585 425 eurot.

Põhitegevuse tulud

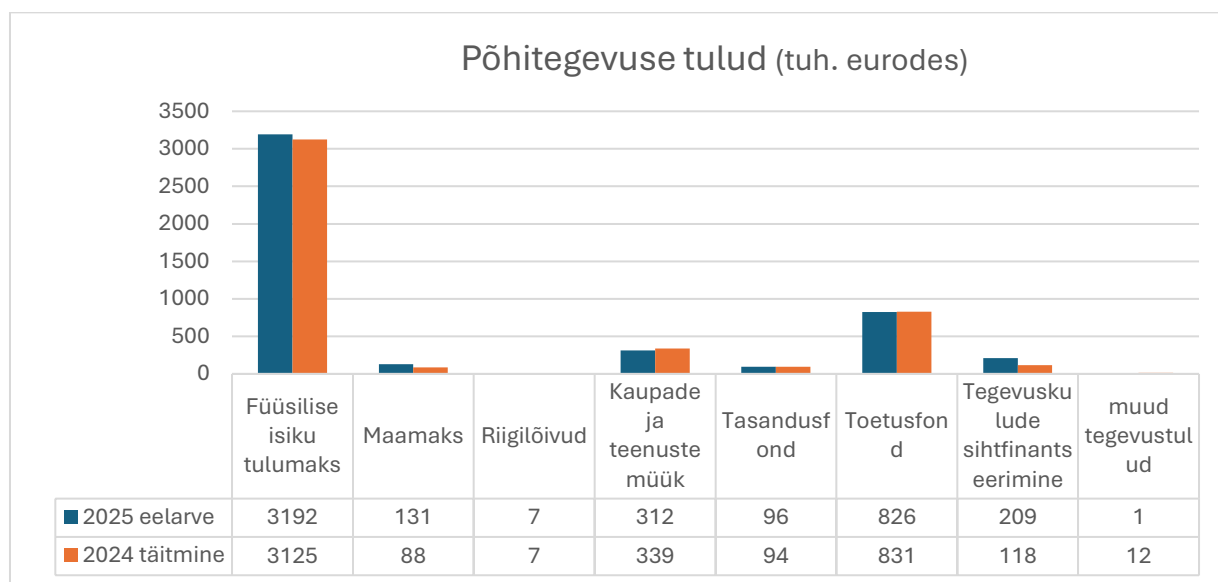
2025. aasta eelarves on planeeritud tegevustulud 4 773 871 eurot mis on 3,5% rohkem kui 2024. aastal tegelik täitmine.

* Eelarve tegevustuludes on suurim osakaal ehk 66,9% füüsilise isiku tulumaksul. Arvestades Eestis valitsevat majanduslikku olukorda, on tulumaksu laekumise kasvuks planeeritud 2,2% võrreldes 2024. aasta tegeliku laekumisega.

* Maamaksu laekumise kasvuks on planeeritud 48,9%. Selline suur kasv on tingitud maamaksuseaduses 2025. aastal ettenähtud maamaksu tõusu piirmäärade muutusest.

* Laekumised kaupade ja teenuste müügist on 2025. aastal eelarvesse planeeritud 8,0% väiksemas mahus võrreldes 2024. aasta tegeliku laekumisega. Eelarve planeeritud kindlalt teadaolevate tuludega.

* Saadavad toetused tegevuskuludeks moodustavad eelarve tegevustulude mahust 23,7%, millest suurim osakaal on toetusfondil – õpetajate personalikulud, vahendid teede remondiks jm. sihtotstarbelised toetused. Sihtfinantseerimiseks saadavad toetused moodustavad eelarve tegevustuludest 4,4%.

Põhitegevuse kulud

2025. aastal on eelarves planeeritud põhitegevuse kuludeks 4 188 446 eurot, mis on 10,3% suurem võrreldes 2024. aasta tegelikust põhitegevuse kulust.

Põhitegevuse kulud jaotuvad kümne erineva tegevusvaldkonna vahel, kusjuures kaks neist on kasutusel esmakordselt.

* *Üldised valitsussektori teenused*

Kulude eelarve kokku 640 738 eurot, mis moodustab tegevuskuludest 15,3%. Kulude suurenemine võrreldes 2024. aasta tegeliku täitmisega 13,3%. Oluline suurenemine tingitud võetava laenu intressidest.

* *Riigikaitse*

Vabariigi Valitsuse poolt eraldatud sihtotstarbeline toetus kriisivalmiduse suurendamiseks summas 9493 eurot.

** Avalik kord*

Kulude eelarve 21 960 eurot, vabatahtlike päästjate komando majanduskuludeks.

** Majandus*

Kulude eelarve 304 583 eurot, mis on 12,4% väiksem kui 2024. aasta tegelikest kuludest. Põhjuseks 2024. aastal karjääris teostatud mahukas killustiku tootmine, mida on võimalik müüa ka 2025. aastal. Tootmist 2025. aasta eelarvesse planeeritud ei ole.

** Keskkonnakaitse*

Tegevuskulude eelarve 191 560 eurot, mis on 29,7% suurem 2024. aasta tegelikust täitmisest. 2024. aastal teostati lumetõrjet minimaalselt ja sellest tingituna selline suur kasv tegeliku täitmise ja käesoleva aasta eelarve vahel.

** Elamu- ja kommunaalmajandus*

Kulude eelarve 153 705 eurot, suurenemine võrreldes 2024. aasta tegeliku kuluga 16,9%.

** Tervishoid*

Eelneval kahel aastal on vaimse tervise toetus olnud projektipõhine teenus ja sotsiaalteenuste real. 2025. aastast on selle teenuse vahendid eraldatud sihtsuunitlusega toetusfondi ja vastavalt juhendile tervishoiu tegevusalal. Eraldatud vahendid eelarves on summas 6168 eurot.

** Vaba aeg ja kultuur*

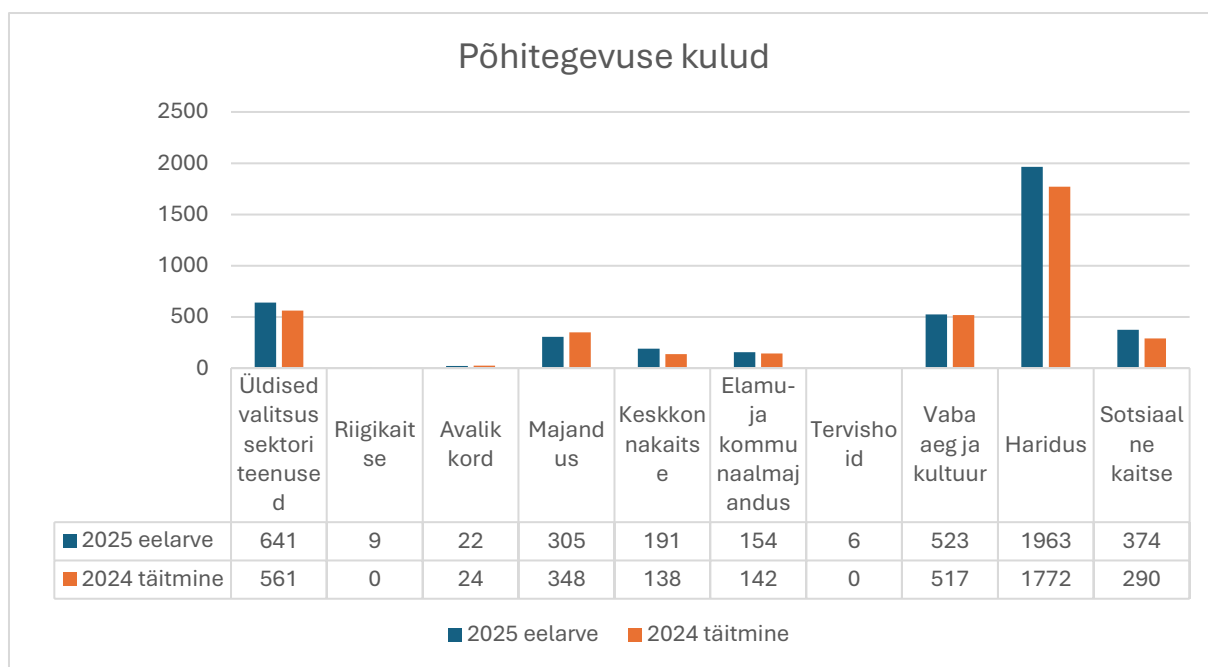
Tegevuskulude summa 2025. aasta eelarves 523 001 eurot, suurenemine võrreldes 2024. aasta tegeliku kuluga on 19,6%. Kulude suurenemine seoses valla kultuurielu aktiveerimisega, noortekeskusel mitu suuremahulist projekti.

** Haridus*

Tegevuskulude eelarve kokku 1 963 527 eurot, mis moodustab valla 2025. aasta tegevuskulude eelarvest 46,9%. Kulude kasv võrreldes 2024. aasta tegeliku täitmisega on 11,6%. Teistele omavalitsustele makstavate kohatasude kasv on vaatamata Vabariigi Valitsuse poolsele piirangule 6,7%.

** Sotsiaalne kaitse*

Kulude eelarve 373 711 eurot, mis on kasvanud võrreldes 2024. aasta tegelike kuludega 28,9%. Kasvu selline määr on tingitud üldhooldusteenuse eest makstava osa suurenemisest.

Investeeringustegevus

2025. aastal on investeeringuteks planeeritud 686 045 eurot, mis on 69,9% suurem, kui 2024. aasta tegelik täitmine. 2025. aastal alustatakse spordihalli rekonstrueerimisega, mis läheb üle ka aastasse 2026.

* *Põhivara müük* – eelarvesse on planeeritud Kantsi küla Aadu maaüksuse müük, algmaksumusega 25 000 eurot. Saadav tulu suunatakse investeeringuteks.

* *Põhivara soetus* – eelarvesse planeeritud kogusummas 1 068 800 eurot, millele toetuse kate 442 700 eurot.

* *Spordihall* – rekonstrueerimine 2025. aastal mahus 680 000 eurot, millele on planeeritud tulu riigieelarvelise toetuse osas 300 000 eurot ja võetakse laenu 380 000 eurot. Kogu toetus sellel projektile on 511 488,25 eurot.

* *Koolimajas tehtavad investeeringud* – kokku summas 102 086 eurot, sh inva WC ehitus ja sisustuse soetamine, millele on loota riigieelarvelist toetust 50 000 eurot; ventilatsiooni projekt ja muud hoone investeeringud.

* *Haridusasutuste IKT vahendid* – kogusummas 79 914 eurot, milles toetus 60 000 eurot.

* *Valla teede ehitus* – summas 70 000 eurot.

* *Muuseumi hoonete remont* – summas 56 800 eurot, millest loodetakse toetuse abil katta 17 700 eurot.

* *Hellamaa-Liiva kergliiklustee projekteerimine* – summas 35 000 eurot.

* *Võiküla munakivitee projekteerimine* – summas 20 000 eurot, millest 15 000 eurot toetuse arvelt.

* *Päästemaja projekteerimine* – summas 15 000 eurot.

* *Liivale pumptracki raja projekteerimine* – summas 10 000 eurot.

Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine kogusummas 77 200 eurot, millest:

- jätkatakse hajaasustuse programmi laekuvate projektide toetamist kogusummas 50 000 eurot, millest riigipoolne toetus 25 000 eurot;
- toetatakse Kesselaiu tööpaadi soetamist summas 17 200 eurot
- toetatakse Muhu Merepääste uue aluse soetamist summas 10 000 eurot.

Intressikuludeks on eelarves planeeritud 39 745 eurot, millest 16 000 eurot on arvestatud uue võetava laenu intressideks.

Põhitegevuse tulem, netovõlakoormus ja raha jääk

2024. aasta lõpuks oli valla omafinantseerimise võime ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe ligikaudu **587 125 eurot** ehk 12,30% põhitegevuse tuludest, millest tasutakse laenu põhiosa tagasimaksed 131 010 eurot, kapitalirendi makseid 11 670 eurot, laenu intressikulusid 37 215 eurot ja kapitalirendi intressikulusid 2530 eurot. Eesmärk on seda taset hoida ka järgnevatel aastatel, et säilitada investeerimisvõimekus.

Likviidsete varade maht suureneb 138 400 euro võrra, ulatudes 2025. aasta lõpuks 400 000 euroni. Eesmärk on seda taset hoida ka järgnevatel aastatel, et säilitada maksevõime ja investeerimisvõimekus.

Netovõlakoormus (kohustised miinus likviidsed varad) on 2025. aasta lõpuks 5,1% põhitegevuse tuludest (lubatud 100%).

Reservfond on 75 000 eurot.